

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/188/2019
Identifikačné číslo spisu: 8316204757
Dátum vydania rozhodnutia: 17.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8316204757.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne Československá obchodná banka, a. s., so sídlom v Bratislave, Žižkova 11, IČO: 36 854 140, zastúpenej advokátskou kanceláriou HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Červeňova 14, v mene ktorej koná JUDr. Ján Gajan, advokát a konateľ, proti žalovanej T. E., bytom v Q. I. XXX, o zaplatenie 10.241,47 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6 C 97/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. augusta 2018 sp. zn. 24 Co 113/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplatenia nesplatenej časti úveru s príslušenstvom, ktorý jej bol poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 16. apríla 2013.
2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 30. marca 2017 č. k. 6 C 97/2016-59 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 6.371,29 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5 % z dlžnej sumy ročne od 3.6.2014 do zaplatenia, v lehote 3 dní. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 24,42 %.
3. Proti zamietajúcemu výroku predmetného rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. augusta 2018 sp. zn. 24 Co 113/2017 tak, že ho vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti potvrdil a priznal žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.
4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na § 421

ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), t. j. nesprávnym právnym posúdením vecí odvolacím súdom v otázke, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Vychádzala odvolaciemu aj prvoinštančnému súdu, že vychádzali len z gramatického výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a dospeli k záveru, že požiadavka, aby v Zmluve o úvere bola ako podstatná náležitosť uvedená výška, počet a termíny splátok, sa vzťahuje tak k istine ako aj k úrokom a iným poplatkom. Vec teda nesprávne právne posúdili. Navrhla preto rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadrila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

7. V zmysle § 422 ods. 1 písm. a) a b) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa § 422 ods. 1 písm. c) CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

8. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenzom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov ako pri istine.

9. V preskúmvanej veci je predmetom dovolacieho konania suma 3.870,18 €, teda tá časť, v ktorej bola žaloba súdom prvej inštancie zamietnutá a v tejto časti bolo prvostupňové rozhodnutie napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu potvrdené. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (18. mája 2016) bola 405,- € [podľa § 1 písm. a) Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 279/2015 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2016]. Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaním napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy (4.050,- Eur). Prípustnosť dovolania žalobkyne bola preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. a) CSP vylúčená.

10. Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej činnosti (napr. 6 Cdo 191/2018, 6 Cdo 42/2018, 7 Cdo 256/2018, 1 Cdo 124/2018) v podobných veciach už uviedol, že „[i] keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenzu, t. j. dvojnásobku minimálnej mzdy v zmysle § 422 ods. 1 písm. b) C. s. p. Účelom zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k C. s. p. zvýšená procesná ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená procesná ochrana spočíva v sprístupnení dovolania spotrebiteľa i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný

dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarca v C. s. p. reagoval tzv. pozitívnou diskrimináciou, t. j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 C. s. p.), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docielenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní“.

11. Na podporu uvedeného názoru, preferujúceho účel (zákona) zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochrannou slabšej strany (bod 10) najvyšší súd poukazuje aj na čl. 3 CSP v spojitosti s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. V neposlednom rade na rovnakom základe je stanovená aj povinnosť platenia súdneho poplatku (zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, pozn.), ktorá sa, rovnako zvýrazňujúc uvedený účel, viaže na osobné (spotrebiteľa) a nie vecné (konanie so spotrebiteľom) oslobodenie (7 Cdo 256/2018).

12. V neposlednom rade na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 6. júna 2019, bolo prijaté uznesenie, v zmysle ktorého bolo v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky (ako R 29/2019) uverejnené uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2018 sp.zn. 6 Cdo 80/2017 s touto právnou vetou: „Znížený majetkový cenzus (§ 422 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku) sa v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ“. To znamená, že ak je dovolateľom neúspešný dodávateľ, vzťahuje sa na prípustnosť jeho dovolania ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a/ CSP.

13. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol.

14. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že inak úspešná žalovaná nemá nárok na ich náhradu, keďže jej žiadne preukázané trovy v dovolacom konaní nevznikli.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.